

S-DU PAO-LO SIA PEH KO-LONG-TO

NYING DI-NYI-FONG SHÜ-SING. 使徒保羅寫撥哥林多人第二封書信

2K. I.

VONG Jing-ming-go ts-i tso Yiæ-su Kyi-toh-go s-du Pao-lo, teng hyüong-di Di-mo-t'a, *mōng-mōng* Ko-ling-to di-fōng Jing-ming-go kyiao-we, teng 'eh Üô-kæ-üô-go cong sing-du:² Dæn-nyün Jing-ming ah-lah T'in-Vu, teng Cü Yiæ-su Kyi-toh, s-lôh eng-we bing-en peh ng-lah.

奉神明個旨意做耶穌基督個使徒保羅，等兄弟提摩太，望望哥林多地方神明個教會，等合亞該亞個衆聖徒。²但願神明阿拉天父，等主耶穌基督，賜落恩惠平安撥爾拉。

³ KÆ coh-tsæn Jing-ming, ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go Ah-tia, *ih-ts'ih dz-pe-go* Keng-peng,⁴ *ih-ts'ih en-ƿe-go* Jing-ming; læ ah-lah væn-pah wæn-næn z-'eo Gyi z-djōng en-ƿe ah-lah, s-teh ah-lah *yia neng-keo pô* Jing-ming sô s-peh ah-lah go en-ƿe, *ky'i en-ƿe keh-sing yiu ze-bin soh-go* wæn-næn cü-kwu.⁵ Ing-we Kyi-toh-go kw'u-næn

ah-lah kyi-jün ziu-leh to, z-ka, k'ao-djôh Kyi-toh, en-ƿe yia teh-djôh to.⁶ Ah-lah 'ôh-tsia tsao-djôh wæn-næn, z hao peh ng-lah teh-djôh en-ƿe teh-djôh kyi, s-teh ng-lah neng-keo jing-næ ziu ah-lah sô ziu-go kw'u-næn; 'ôh-tsia teh-djôh en-ƿe, yia z hao peh ng-lah teh-djôh en-ƿe teh-djôh kyi.⁷ Ah-lah yia kyin-sing siang-vông ng-lah; hyiao-teh ng-lah kyi-jün dô-kô tsao-djôh keh-sing kw'u-næn, yia *pih-ding dô-kô teh-djôh keh-go en-ƿe.*

³ 該祝讚神明，阿拉主耶穌基督個阿爹，一切慈悲個根本，⁴ 一切安慰個神明；來阿拉凡百患難時候其時常安慰阿拉，使得阿拉也能够把神明所賜撥阿拉個安慰，去安慰箇星有隨便啥個患難主顧。⁵ 因爲基督個苦難阿拉既然受了多，是介，靠着基督，安慰也得着多。⁶ 阿拉或者遭着患難，是好撥爾拉得着安慰得着救，使得爾拉能够忍耐受阿拉所受個苦難；或者得着安慰，也是好撥爾拉得着安慰得着救。⁷ 阿拉也堅心想望爾拉；曉得爾拉既然大家遭着箇星苦難，也必定大家得着箇個安慰。

⁸ Hyüong-di, ah-lah feh iao ng-lah feh ming-bah, ah-lah læ Üô-si-üô tsao-djôh-go wæn-næn, gyi-go sih-shü kah-nga li-'æ, ti-tông-feh-djü, zing-ts-ü lin sing-ming tu m-siang-deo.⁹ Dzæ ah-lah zi-go sing-li *tsih-yiu* si-go kyin-deo; iao peh ah-lah feh k'ao-djôh zi, tsih k'ao-djôh keh-we s-teh si-nying weh-cün-læ go Jing-ming.¹⁰ Gyi z kyi ah-lah

c'ih ka li-'æ-go si-fah, *næn-kæn* yia læ-tih kyiu *ah-lah*; *ah-lah* yia siang-vōng Gyi tsiang-læ dzing-gyiu we kyiu *ah-lah*:¹¹ *ng-lah* t'i *ah-lah* tao-kao yia z pōng-dzu *ah-lah*; *s-teh* *ah-lah* *k'ao-djōh* hyü-to nyiing-go *tao-kao* *teh-djōh* *eng-s*, *we-leh* *ah-lah* *keh-go* *eng-s* hyü-to nyiing tu hao zia-zia *Jing-ming*.

⁸ 兄弟，阿拉弗要爾拉弗明白，阿拉來亞西亞遭着個患難，其個式勢格外厲害，抵擋弗住，甚至於連性命都嚙想頭。⁹ 在阿拉自個心裏只有死個見頭；要撥阿拉弗靠着自，只靠着箇位使得死人活轉來個神明。¹⁰ 其是救阿拉出介厲害個死法，難間也來的救阿拉；阿拉也想望其將來仍舊會救阿拉。¹¹ 爾拉替阿拉禱告也是幫助阿拉；使得阿拉靠着許多人個禱告得着恩賜，爲了阿拉箇個恩賜許多人都好謝謝神明。

¹² *Ah-lah-go kao-hying ziu-z zi-go liang-sing te-tsing ah-lah yiu Jing-ming-go tsing-sing teng dzing-jih, feh yüong nyüoh-sing-go ts'ong-ming, z k'ao-djōh Jing-ming-go eng-we, læ shü-kæn-zōng tso-nying; læ ng-lah-go cong-nyiang yü-kô z-ka.*¹³ *Ah-lah sô sia peh ng-lah go z m-kao bih-yiang, peh-ko z ng-lah zi sô doh-go sô nyiing-djōh-go shih-wô: ngô yia siang-vōng ng-lah cong-ü we nyiing-djōh gyi:*¹⁴ *tsing-ziang ng-lah yiu-sing yi-kying nyiing-djōh ah-lah sön z ng-lah-go*

kao-hying: tao Cü Yiæ-su-go nyih-ts ng-lah yia sön z ah-lah-go kao-hying.

¹² 阿拉個高興就是自個良心對證阿拉有神明個真心等誠實，弗用肉身個聰明，是靠着神明個恩惠，來世間上做人；來爾拉個中央愈加是介。¹³ 阿拉所寫撥爾拉個是嚦告別樣，不過是爾拉自所讀個所認着個說話；我也想望爾拉終於會認着其。¹⁴ 正像爾拉有星已經認着阿拉算是爾拉個高興；到主耶穌個日子爾拉也算是阿拉個高興。

¹⁵ We-leh keh-go kyin-deo, ngô ziu siang sin tao ng-lah u-sen læ, s-teh ng-lah hao di-nyi-vah tsæ teh-djöh [1]ih-c'ü; ¹⁶ 'eo-deo kying-koleh ng-lah u-sen tao Mô-gyi-teng ky'i, dzong Mô-gyi-teng tsæ tao ng-lah u-sen læ, yi hao peh ng-lah song ngô tao Yiu-t'a koh ky'i.

¹⁵ 爲了箇個見頭，我就想先到爾拉烏碎來，使得爾拉好第二伐再得着益處^[1]；¹⁶ 後頭經過了爾拉烏碎到馬其頓去，從馬其頓再到爾拉烏碎來，又好撥爾拉送我到猶太國去。

[1] *Peng-veng, eng-we.* 本文，恩惠。（原註）

¹⁷ Ngô kyi-jün yiu keh-go sing-siang, næn-dao z weh-deh-go ma? wa-z ngô sô tang-sön tso go z-ken z tsiao nyüoh-sing tang-sön, s-teh ngô iao-kyi wô z-ka, iao-kyi wô feh-z ka ma? ¹⁸ Jing-ming z dzing-jih-go, ngô ts-tin Gyi wô, Ah-lah teng ng-lah [1]kông-go shih-wô m̄-teh

soh-go iao-kyi z, iao-kyi feh-z.¹⁹ Ngô teng Si-lah teng Di-mo-t'a læ ng-lah cong-nyiang sô djün-go, Jing-ming-go Ng-ts Yiæ-su Kyi-toh, m-kao soh-go iao-kyi z, iao-kyi feh-z; dzæ-ü Gyi tsih-yiu ih-go z.²⁰ Ing-we Jing-ming væn-pah-go ing-hyü, gyi-go z, gyi-go Üô-meng, tu z dzæ-ü Yiæ-su Kyi-toh; s-teh ah-lah hao kwe yüong-wô peh Jing-ming.²¹ Hwông-ts'ia s-teh ah-lah teng ng-lah kyin-sing siang-sing Kyi-toh, yi pô yiu fu ah-lah go, ziu-z Jing-ming:²² Gyi yi tang ih-k'o ing ka ing ah-lah, læ ah-lah sing-li s *Sing-Ling tso tsih-tsiao*.

¹⁷ 我既然有箇個心想，難道是活突個嗎？還是我所打算做個事幹是照肉身打算，使得我要記話是介，要記話弗是介嗎？¹⁸ 神明是誠實個，我指點其話，阿拉等爾拉講個說話^[1]嚜得啥個要記是，要記弗是。¹⁹ 我等西拉等提摩太來爾拉中央所傳個，神明個兒子耶穌基督，嚜告啥個要記是，要記弗是；在於其只有一個是。²⁰ 因爲神明凡百個應許，其個是，其個亞們，都是在於耶穌基督；使得阿拉好歸榮華撥神明。²¹ 況且使得阿拉等爾拉堅心相信基督，又把油傅阿拉個，就是神明。²² 其又打一顆印介印阿拉，來阿拉心裏賜聖靈做質照。

[1] 'Ôh wô, djün-go dao-li. 或話，傳個道理。（原註）

²³ Ngô gyiu-kao Jing-ming teng ngô weh-ling tso te-tsing, ngô feh tao Ko-ling-to z we-leh nyün-liang ng-lah.²⁴ Yia feh-z wô ng-lah

siang-sing-go sing z voh ah-lah kæ-kwun; ah-lah peh-ko tso pōng-siu
s-teh ng-lah hao hwun-hyi: ing-we ng-lah lih-leh-djü z k'ao-djôh
siang-sing.

²³ 我求告神明等我活靈做對證，我弗到哥林多是爲了原諒爾
拉。²⁴ 也弗是話爾拉相信個心是服阿拉該管；阿拉不過做幫手使得
爾拉好歡喜。因爲爾拉立勒住是靠着相信。

2K. II.

Tsih-yiu ngô z k'ô-ding cü-i feh iao ta-leh iu-meng tsæ tao ng-lah
u-sen læ.² Ing-we ngô ziah s-teh ng-lah iu-meng, ka-ni, djü-leh ngô s-
teh gyi iu-meng cü-kwu ts-nga, jü z s-teh ngô hwun-hyi?³ Ngô zin-deo
we-leh ka sia sing peh ng-lah, sæn-leh ngô læ-go z-'eo keh-sing tōng-
kæ peh ngô hwun-hyi cü-kwu *fæn-cün* peh ng tæn iu-meng: ngô yia
siang-sing ng-lah cong-nying tu pô ngô-go kw'a-lôh sön z ng-lah-go
kw'a-lôh.⁴ Ngô sia peh ng-lah go z-'eo, sing-cong to-siao pe-shông iu-
meng, c'ih tao to-siao ngæn-li: yia bing feh-z iao s-teh ng-lah tæn sing-
z, z iao ng-lah hyiao-teh ngô kah/nga æ-sih ng-lah.

只有我是柯定主意弗要帶勒憂悶再到爾拉烏碎來。² 因爲我若
使得爾拉憂悶，介呢，除了我使得其憂悶主顧之外，誰是使得我歡

喜？³ 我前頭爲了介寫信撥爾拉，省勒我來個時候箇星當該撥我歡喜主顧反轉撥爾擔憂悶；我也相信爾拉衆人都把我個快樂算是爾拉個快樂。⁴ 我寫撥爾拉個時候，心中多少悲傷憂悶，出到多少眼淚。也並弗是要使得爾拉擔心事，是要爾拉曉得我格外愛惜爾拉。

⁵ Ziah yiu ny ing long-c'ih iu-meng læ, gyi feh *tæn-tsih* s-teh ngô iu-meng, yia yiu-tin s-teh ng-lah cong-nying *tæn* iu-meng: ngô z feh iao ko-ü wô gyi. ⁶ Keh-cü-ka ny ing be *ng-lah* hyü-to ny ing tsah-vah yi-kying keo-de: ⁷ sô-yi *ng-lah* neng-s fæn-hyiang nyün-liang gyi, en-ƿe gyi; k'ong-p'ô gyi ko-ü iu-meng iao ts'ing-ti-dzing. ⁸ Keh-lah ngô ky'ün-ky'ün *ng-lah* yüong hyin-c'ih *ng-lah* *jih-we* æ-sih gyi go bing-kyü. ⁹ Ngô yia z we-leh ka sia sing læ, deh-i iao s-s *ng-lah*, feh-tsiao *ng-lah* keng yiang-iyang i-jing feh. ¹⁰ *Ng-lah* sô nyün-liang ny ing-kô go, ngô yia *nyün-liang* gyi: ngô-zi sô yiu nyün-liang ny ing-kô go, yia z we-leh *ng-lah-go* yün-kwu [1]*dæ-teng* Kyi-toh nyün-liang gyi; ¹¹ k'ong-p'ô tih-lôh Sah-dæn-go ky'ün-t'ao: ing-we gyi-go kyi-meo ah-lah bing-fi feh hyiao-teh.

⁵ 若有人弄出憂悶來，其弗單只使得我憂悶，也有點使得爾拉衆人擔憂悶。我是弗要過於話其。⁶ 箇株介入被爾拉許多人責罰已經夠了。⁷ 所以爾拉能使反向原諒其，安慰其；恐怕其過於憂悶要清低沉。⁸ 箇拉我勸勸爾拉用顯出爾拉實惠愛惜其個憑據。⁹ 我也是

爲了介寫信來，特意要試試爾拉，弗照爾拉更樣樣依順弗。¹⁰ 爾拉所原諒人家個，我也原諒其。我自所有原諒人家個，也是爲了爾拉個緣故代等基督^[1]原諒其；¹¹ 恐怕跌落撒但個圈套。因爲其個計謀阿拉並非弗曉得。

[1] *Yiu-teh fæn, læ Kyi-toh-go min-zin.* 有得翻，來基督個面前。（原註）

¹² Ngô tao Deh-lo-üô ky'i djün Kyi-toh-go foh-ing, Cü yiu ih-dao meng k'æ peh ngô; ¹³ tsih-z we-leh p'ong-feh-djôh ngô-go hyüong-di Di-to, ngô sing-li ih-ngæn feh en: ziu bih-k'æ gyi-lah, tao Mô-gyi-teng læ.

¹² 我到特羅亞去傳基督個福音，主有一道門開撥我；¹³ 只是爲了碰弗着我個兄弟提多，我心裏一眼弗安。就別開其拉，到馬其頓來。

¹⁴ Næn-kæn zia-zia Jing-ming, s-teh ah-lah dzæ-ü Kyi-toh djöng-djöng ts'ong teh-sing ko, yi yüong-djôh ah-lah pô sih-teh Kyi-toh keh-go dao-li, ziang hyiang-ky'i ka, tao-c'ü yang-k'æ. ¹⁵ Ing-we ah-lah z læ Jing-ming-go min-zin tso Kyi-toh-go hyiang-ky'i, læ teh-kyiu cü-kwu teng mih-vöng cü-kwu-go cong-nyiang: ¹⁶ dziu keh-pin k'en-læ, z si-go hyiang-ky'i, s-teh gyi si; dziu döng-pin k'en-læ, z weh-ming-go hyiang-ky'i, s-teh gyi weh. Keh-sing z-ken jü neng-keo tæn-töng ni? ¹⁷ Ah-lah feh ziang keh-sing hyü-to ny ing ka, we-leh li-sih weng-zeh

Jing-ming-go dao-li: z tsiao dzing-jih, dzong Jing-ming sô s-peh ah-lah, læ Jing-ming-go min-zin dzæ-ü Kyi-toh ka kông.

¹⁴ 難間謝謝神明，使得阿拉在於基督常常唱得勝歌，又用着阿拉把識得基督箇個道理，像香氣介，到處揚開。¹⁵ 因爲阿拉是來神明個面前做基督個香氣，來得救主顧等滅亡主顧個中央。¹⁶ 就箇邊看來，是死個香氣，使得其死；就蕩邊看來，是活命個香氣，使得其活。箇星事幹誰能夠擔當呢？¹⁷ 阿拉弗像箇星許多人介，爲了利息混雜神明個道理。是照誠實，從神明所賜撥阿拉，來神明個面前在於基督介講。

2K. III.

AH-LAH næn-dao wa læ-tih zi kyü-tsín zi ma? Ah-lah soh wa iao, ziang yiu-sing nyíng ka, t'ao nyíng-kô-go tsín-shü peh ng-lah, 'oh-tsia t'ao ng-lah-go tsín-shü peh nyíng-kô ma? ² Ng-lah ziu-z ah-lah-go tsín-shü, sia læ ah-lah sing-li; z cong-nyíng tu hyiao-teh, tu læ-tih doh-go. ³ Ng-lah ming-ming z Kyi-toh-go shü-sing, c'ih-ü ah-lah-go pih-tsih: sia gyi, feh-z yüong moh, z yüong weh Jing-ming-go Ling; feh-z læ zah-pe-ba-li, z læ sing-li-go nyüoh-pe-ba.

阿拉難道還來的自舉薦自嗎？阿拉啥還要，像有星人介，討人家個薦書撥爾拉，或者討爾拉個薦書撥人家嗎？² 爾拉就是阿拉個薦書，寫來阿拉心裏；是衆人都曉得，都來的讀個。³ 爾拉明明是基督個書信，出於阿拉個筆跡。寫其，弗是用墨，是用活神明個靈；弗是來石碑牌裏，是來心裏個肉碑牌。

⁴ Ah-lah k'ao-djôh Kyi-toh neng-keo z-ka fông-tæn siang-sing Jing-ming. ⁵ Bing feh-z neng-keo zi ts'eng-c'ih soh-si læ, hao sön c'ih-ü zi go: ah-lah sô neng-keo-go, tu z c'ih-ü Jing-ming. ⁶ Z Gyi s-peh ah-lah neng-keo tso sing-iah-go bæn-z-nying; feh-z bæn veng-z-go z-ken, z bæn ling-ky'i-go z-ken: ing-we veng-z we s-teh ny ing si, ling-ky'i we s-teh ny ing weh.

⁴ 阿拉靠着基督能夠是介放膽相信神明。⁵ 並弗是能夠自忖出啥西來，好算出於自個。阿拉所能夠個，都是出於神明。⁶ 是其賜撥阿拉能夠做新約個辦事人；弗是辦文字個事幹，是辦靈氣個事幹。因爲文字會使得人死，靈氣會使得人活。

⁷ Keh iao s-teh ny ing si, k'eh læ zah-pe-zông go veng-z, bæn gyi-go z-ken jông-ts'ia yiu ka-go yüong-wô, we s-teh Yi-seh-lih ny ing we-leh Mo-si min-zông keh dzæn-z læ-tong-go yüong-wô feh neng-keo ts'ing-ting k'en gyi-go min-k'ong; ⁸ 'o-hwông bæn Sing-Ling z-ken go feh we yü-kô yiu yüong-wô ma? ⁹ Bæn ding-ze-go z-ken kyi-jün yiu

yüong-wô, bæn kong-yi-go z-ken z-jün yiu yü-kô do-go yüong-wô.¹⁰
We-leh keh kah-nga do-go yüong-wô, keh *zin-deo* yiu yüong-wô go
sön-feh-teh yiu yüong-wô.¹¹ Wa-yiu keh dzæn-z læ-tong-go jōng-ts'ia
yiu yüong-wô, keh *dziang-t'ong* læ-tong-go feh we yü-kô yiu yüong-
wô ma?

⁷ 簡要使得人死，刻來石碑上個文字，辦其個事幹尚且有介個榮華，會使得以色列人爲了摩西面上箇暫時來東個榮華弗能夠清盯看其個面孔；⁸ 何況辦聖靈事幹個弗會愈加有榮華嗎？⁹ 辦定罪個事幹既然有榮華，辦公義個事幹自然有愈加大個榮華。¹⁰ 爲了箇格外大個榮華，箇前頭有榮華個算弗得有榮華。¹¹ 還有箇暫時來東個尚且有榮華，箇長通來東個弗會愈加有榮華嗎？

¹² Ah-lah kyi-jün yiu keh-cü-ka siang-vông, sô-yi [1]ming-tông-tông kông-go:¹³ feh ziang Mo-si do ih-kw'e siu-p'ao tsô zi-go min-k'ong, s-teh keh dzæn-z læ-tong-go, Yi-seh-lih ny ing feh neng-keo ts'ing-ting k'en gyi tao ti.¹⁴ Gyi-lah-go sing ngang-de: dzih-tao yin-dzæ doh gyiu-iah shü go z-'eo keh-kw'e siu-p'ao dzing-gyiu læ-tih, m-teh kyih-k'æ: iao siu gyi ko, z dzæ-ü Kyi-toh.¹⁵ Tao jü-kying, doh Mo-si z-'eo, siu-p'ao wa læ gyi-lah sing-li tsô-tih.¹⁶ Teng-tao *gyi-lah* sing kwe-voh Cü, keh siu-p'ao ziu do-ko-de.¹⁷ Cü ziu-z keh-go Ling: Cü-go Ling sô læ-kæn-go u-sen, *nying* ziu zi-yiu-zi-dzæ-de.¹⁸ Tsih-yiu ah-

lah cong-nying, min-k'ong-go siu-p'ao yi-kying kyih-k'æ, ziang læ
kying-ts-li tsiao-kyin Cü-go yüong-wô, tu pin-leh *teng* Gyi ih-yiang
siang-mao, yüih long yüih teh-djôh yüong-wô, tsing-ziang [2]Cü Sing-
Ling sô pin-hwô ka.

¹² 阿拉既然有箇株介想望，所以明當當^[1]講個。¹³ 弗像摩西馱一塊手帕遮自個面孔，使得箇暫時來東個，以色列人弗能夠清盯看其到底。¹⁴ 其拉個心硬了。直到現在讀舊約書個時候箇塊手帕仍舊來的，喰得揭開。要收其過，是在於基督。¹⁵ 到如今，讀摩西時候，手帕還來其拉心裏遮的。¹⁶ 等到其拉心歸服主，箇手帕就馱過了。¹⁷ 主就是箇個靈。主個靈所來間個烏碎，人就自由自在了。¹⁸ 只有阿拉衆人，面孔個手帕已經揭開，像來鏡子裏照見主個榮華，都變了等其一樣相貌，越弄越得着榮華，正像主聖靈^[2]所變化介。

[1] 'Ôh wô, do-nyiang fông-tæn: k'en 2K. 7. 4. Yf. 6. 19. 或話，大樣放膽。看2K. 7. 4. Yf. 6. 19。（原註）

[2] 'Ôh wô, Cü-go Sing-Ling. 或話，主個聖靈。（原註）

2K. IV.

Sô-yi ah-lah, kyi-jün mong Cü-go æ-lin teh-djôh keh bæn-z-go
tsih-veng, sing-li ih-ngæn feh hyü-hyih: ² z yi-kying ky'i-diao ih-ts'ih s-

'ô tao-me z-ken, feh tseo kæn-tsô-go lu, yia feh weng-zeh Jing-ming-go dao-li; z læ Jing-ming-go min-zin ming-ming hyin-c'ih tsing dao-li te-djôh cong-nying-go liang-sing *ka kông*.

所以阿拉，既然蒙主個哀憐得着箇辦事個職份，心裏一眼弗虛疚。²是已經棄掉一切私下倒霉事幹，弗走奸詐個路，也弗混雜神明個道理；是來神明個面前明明顯出眞道理對着衆人個良心介講。

³ Ah-lah-go foh-ing ziah yiu tsô-kæ, *tsih dzæ-ü mih-vông?* cü-kwu z tsô-kæ. ⁴ Kông-tao mih-vông cü-kwu, keh yin-dzæ z-shü-go jing-ming z mi-djü keh-sing feh siang-sing cü-kwu-go ling-sing; sæn-leh yiu Jing-ming siang-mao go Kyi-toh, Gyi yüong-wô-go foh-ing sô fah-c'ih-go liang-kwông tsiao-djôh gyi-lah. ⁵ Ing-we ah-lah djün-dao, feh-z kông zi, z kông Kyi-toh Yiæ-su tso Cü, zi peh-ko we-leh Yiæ-su tso ng-lah-go nu-boh. ⁶ Ing-we keh *dzong-zin feng-fu liang-kwông* dzong en li-hyiang t'eo-c'ih-læ go Jing-ming, z Gyi læ ah-lah-go sing li-hyiang t'eo-c'ih liang-kwông læ; s-teh Jing-ming-go yüong-wô dzæ-ü Yiæ-su Kyi-toh-go min-zông, keh cü-sih-go liang-kwông, we tsiao-djôh *ah-lah*.

³ 阿拉個福音若有遮蓋，只在於滅亡主顧是遮蓋。⁴ 講到滅亡主顧，箇現在時世個神明是迷住箇星弗相信主顧個靈性；省勒有神明相貌個基督，其榮華個福音所發出個亮光照着其拉。⁵ 因爲阿拉傳

道，弗是講自，是講基督耶穌做主，自不過爲了耶穌做爾拉個奴僕。⁶因爲箇從前吩咐亮光從暗裏向透出來個神明，是其來阿拉個心裏向透出亮光來；使得神明個榮華在於耶穌基督個面上，箇知識個亮光，會照着阿拉。

⁷ DÆN-Z ah-lah yiu keh-go pao-pe *k'ōng* læ ngô-ho li-hyiang, s-teh keh kah-nga do neng-ken hao sön z Jing-ming-go, feh-z c'ih-ü ah-lah zi. ⁸ Ah-lah yiang-yiang z-ken yiu wæn-næn, peh-ko m-neh pih-long-læ; long-leh m-shih-fah, peh-ko feh-z [1]m-c'ih-lu; ⁹ be pih-næn, peh-ko wa m-teh ky'i-diao; be tang-tao, peh-ko wa m-teh djü-mih: ¹⁰ Cü Yiæ-su-go si-fah ah-lah z-djōng pe læ zi-go sing-zōng, s-teh Yiæ-su-go weh yia hao hyin-c'ih læ ah-lah sing-zōng. ¹¹ Ing-we ah-lah weh-tong-go cü-kwu, we-leh Yiæ-su, z-k'eh pe-leh si tseo; s-teh Yiæ-su-go weh hao hyin-c'ih læ ah-lah iao si go nyüoh-sing li-hyiang.

⁷但是阿拉有箇個寶貝園來瓦貨裏向，使得箇格外大能幹好算是神明個，弗是出於阿拉自。⁸阿拉樣樣事幹有患難，不過喰得逼攏來；弄勒喰設法，不過弗是喰出路^[1]；⁹被逼難，不過還喰得棄掉；被打倒，不過還喰得除滅。¹⁰主耶穌個死法阿拉時常揹來自個身上，使得耶穌個活也好顯出來阿拉身上。¹¹因爲阿拉活東個主顧，爲了耶穌，時刻揹勒死走；使得耶穌個活好顯出來阿拉要死個肉身裏向。

[1] 'Ôh wô, m-siang-deo. 或話，嚦想頭。（原註）

¹² Ka-ni, si z fah-dong læ ah-lah-go li-hyiang; weh z *fah-dong* læ ng-lah-go li-hyiang. ¹³ Se-tsih z-ka, ah-lah kyi-jün yiu tso-yiang siang-sing-go ling, tsiao Sing-shü sô wô, “Ngô siang-sing, sô-yi ngô kông-go;” [S. 116. 10.] ah-lah yia z siang-sing, sô-yi læ-tih kông: ¹⁴ ing-we hyiao-teh keh-we peh Cü Yiæ-su weh-cün-læ go *Jing-ming* tsiang-læ yia we t'ôh Yiæ-su peh ah-lah weh-cün-læ, yi s-teh ah-lah teng ng-lah hao dô-kô lih læ *Cü-go min-zin*. ¹⁵ Ing-we væn-pah z-ken tu z we-leh ng-go *ih-c'ü*; s-teh eng-we to-ky'i-læ we peh hyü-to nying yü-kô ken-zia, hao kwe yüong-wô peh *Jing-ming*.

¹² 介呢，死是發動來阿拉個裏向；活是發動來爾拉個裏向。¹³ 雖即是介，阿拉既然有做樣相信個靈，照聖書所話，「我相信，所以我講個；」[S. 116. 10.] 阿拉也是相信，所以來的講。¹⁴ 因爲曉得箇位撥主耶穌活轉來個神明將來也會託耶穌撥阿拉活轉來，又使得阿拉等爾拉好大家立來主個面前。¹⁵ 因爲凡百事幹都是爲了爾個益處；使得恩惠多起來會撥許多人愈加感謝，好歸榮華撥神明。

¹⁶ Sô-yi ah-lah *sing-li* feh hyü-hyih; ah-lah nga-deo-go kyi-sing se-tsih sæ-ba-lôh-ky'i, ah-lah li-deo-go *ling-sing* z nyih-ko-nyih sin-gyin-ky'i-læ. ¹⁷ Hwông-ts'ia ah-lah dzæn-z ky'ing-k'o-go kw'u-næn we sang-c'ih kah-nga tao gyih-deo üong-yün djong-djong-go yüong-

wô peh ah-lah: ¹⁸ ing-we ah-lah feh ky'i *liu-sing* keh-sing k'en-leh-kyin-go, tsih *liu-sing* keh-sing k'en-feh-kyin-go: keh-sing k'en-leh-kyin-go z dzæn-z-go, k'en-feh-kyin-go z üong-yün-go.

¹⁶ 所以阿拉心裏弗虛疚；阿拉外頭個肌身雖即衰敗落去，阿拉裏頭個靈性是日過日鮮健起來。¹⁷ 況且阿拉暫時輕可個苦難會生出格外到極頭永遠重重個榮華撥阿拉。¹⁸ 因爲阿拉弗去留心箇星看勒見個，只留心箇星看弗見個。箇星看勒見個是暫時個，看弗見個是永遠個。

2K. V.

Ah-lah hyiao-teh, ah-lah keh joh-ü di go tsiang-bong oh ziah-z ts'ah-diao, ah-lah yiu ih-tsing Jing-ming sô ky'i-zao, feh-z *nying-go* siu tso-dzing-go oh-lô, z üong-yün-go, læ t'in-zông læ-kæn-go. ² Ah-lah *wa* læ keh *tsiang-bong* li-hyiang 'æ-sing-t'æn-ky'i, læ-tih ky'i-mo keh-tsing c'ih-ü t'in go oh-lô peh ah-lah tông i-zông c'ün: ³ ing-we ah-lah kyi-jün c'ün-zông, ziu feh we c'ih-sing-lu-t'i. ⁴ Ah-lah deng læ keh *tsiang-bong* li-hyiang cü-kwu t'iao-leh djong-tæn 'æ-sing-t'æn-ky'i; feh-z iao t'eh-diao *keh-go* *tsiang-bong*, z iao c'ün-zông *keh-go* oh-lô, s-teh si hao peh weh-ming ky'üoh-meh-de. ⁵ Deh-i tsing-teng ah-lah

hao teh-djôh keh-go *hao-c'ü*, ziu-z Jing-ming; Gyi yia yi-kying s-peh ah-lah *Sing-Ling tso tsih-tsiao*.

阿拉曉得，阿拉箇屬於地個帳篷屋若是拆掉，阿拉有一進神明所起造，弗是人個手做成個屋落——是永遠個——來天上來間個。²阿拉還來箇帳篷裏向嗜聲嘆氣，來的企慕箇進出於天個屋落撥阿拉當衣裳穿。³因為阿拉既然穿上，就弗會出身露體。⁴阿拉庵來箇帳篷裏向主顧挑勒重擔嗜聲嘆氣；弗是要脫掉箇個帳篷，是要穿上箇個屋落，使得死好撥活命喫沒了。⁵特意整頓阿拉好得着箇個好處，就是神明；其也已經賜撥阿拉聖靈做質照。

⁶ Sô-yi ah-lah sing-li z-djông fông-tæn, yi hyiao-teh wa deng læ kyi-sing li. hyiang z teng Cü li-k'æ: ⁷ (ing-we ah-lah tso-nying z dzæ-ü siang-sing, feh dzæ-ü k'en-kyin:) ⁸ sing-li z fông-tæn-go, yia pô-feh-neng-keo li-k'æ kyi-sing, teng Cü dô-kô deng. ⁹ Keh-lah feh-leng deng-long li-k'æ, ^[1]hyüih-sing tang-sön peh Cü hwun-hyi. ¹⁰ Ing-we ah-lah long-tsong pih iao lih læ Kyi-toh-go fah-dông-zin, s-teh kôh-nying, tsiao gyi-zi-go sing-zông sô tso-ko-go z-ken, feh-leng jün feh-leng ôh, z-ka hao teh-djôh pao-ing.

⁶ 所以阿拉心裏時常放膽，又曉得還庵來肌身裏向是等主離開。⁷ (因為阿拉做人是在於相信，弗在於看見。) ⁸ 心裏是放膽個，也巴弗能夠離開肌身，等主大家庵。⁹ 箇拉弗論庵攏離開，血

心打算撥主歡喜^[1]。¹⁰ 因爲阿拉攏總必要立來基督個法堂前，使得各人，照其自個身上所做過個事幹，弗論善弗論惡，是介好得着報應。

[1] 'Ôh wô, z ka pô-kyih, s-teh ah-lah hao peh Cü hwun-hyi. 或話，是介巴結，使得阿拉好撥主歡喜。（原註）

¹¹ Ka-ni, ah-lah kyi-jün hyiao-teh Cü-go ſe-nyin, ziu ky'ün-sing nyiny-kô; ah-lah z te-leh Jing-ming djü; ngô siang-vông yia te-leh ng-lah liang-sing djü. ¹² Ah-lah bing feh-z tsæ zi kyü-tsin zi peh ng-lah, tæn-tsih peh ng-lah hao we-leh ah-lah kw'ô-k'eo go ing-yiu, ky'i ing-te keh-sing nga-kwông-min kw'ô-k'eo, feh-z sing-li kw'ô-k'eo-go cü-kwu.
¹³ Ah-lah ziah-z fah-gwông, z we-leh Jing-ming; ziah-z tso-gyi, z we-leh ng-lah. ¹⁴ Z Kyi-toh-go æ-sih-sing kyih-dong ah-lah; ing-we ah-lah z ka ts'eng, Ziah ih-go Nying t'i cong-nying si, ka-ni cong-nying tu si-de; ¹⁵ ping-ts'ia Gyi t'i cong-nying si, s-teh keh-sing weh-tong-go cü-kwu feh tsæ we-leh zi weh-tong, z we-leh keh-we t'i gyi si t'i gyi tsæ weh-cün-læ-go Cü ka weh-tong.

¹¹ 介呢，阿拉既然曉得主個威嚴，就勸醒人家；阿拉是對勒神明住；我想望也對勒爾拉良心住。¹² 阿拉並弗是再自舉薦自撥爾拉，單只撥爾拉好爲了阿拉誇口個因由，去應對箇星外光面誇口，弗是心裏誇口個主顧。¹³ 阿拉若是發狂，是爲了神明；若是做忌，

是爲了爾拉。¹⁴ 是基督個愛惜心激動阿拉；因爲阿拉是介忖，若一個人替衆人死，介呢衆人都死了；¹⁵ 並且其替衆人死，使得箇星活東個主顧弗再爲了自活東，是爲了箇位替其死替其再活轉來個主介活東。

¹⁶ Keh-lah yi-'eo ah-lah feh tsiao nyüoh-sing sih-teh soh-go nying: ziu-z dzong-zin tsiao nyüoh-sing sih-teh Kyi-toh, keh-tsao feh tsæ z-ka sih-teh Gyi. ¹⁷ Sô-yi væn-pah dzæ-ü Kyi-toh go [1]z sing zao-c'ih-læ-go nying; gyiu-go z-ken yi-kying ko-ky'i, yang-yiang tu pin-leh sing-go de. ¹⁸ Wa-ylu yang-yiang tu c'ih-ü Jing-ming; Gyi t'ôh Yiæ-su Kyi-toh s-teh ah-lah teng Gyi-zi 'o-long, yi s-peh ah-lah bæn-z-go tsih-veng hao ky'i djün keh 'o-long-go fông-fah: ¹⁹ ziu-z, Jing-ming dzæ-ü Kyi-toh s-teh shü-kæn-zông teng Gyi-zi 'o-long, feh pô gyi-lah-go ko-ky'in sön tao gyi-lah ming-'ô; yi kao-fu ah-lah keh 'o-long-go dao-li.

¹⁶ 箇拉以後阿拉弗照肉身識得啥個人。就是從前照肉身識得基督，箇遭弗再是介識得其。¹⁷ 所以凡百在於基督個是新造出來個人[1]；舊個事幹已經過去，樣樣都變了新個了。¹⁸ 還有樣樣都出於神明；其託耶穌基督使得阿拉等其自和攏，又賜撥阿拉辦事個職份好去傳箇和攏個方法。¹⁹ 就是，神明在於基督使得世間上等其自和攏，弗把其拉個過愆算到其拉名下；又交付阿拉箇和攏個道理。

[1] *Yiu-teh fæn*, kæ tso sing zao-c'ih-læ-go nyng. 有得翻，該做新造出來個人。（原註）

²⁰ Z-ka, ah-lah dæ-teng Kyi-toh tso ky'ing-ts'a; hao-ziang Jing-ming yüong ah-lah-go cü-pô ky'ün nyng-kô ka; ah-lah dæ Kyi-toh gyiu-k'eng nyng-kô, wô, Tsong iao teng Jing-ming ky'i 'o-long. ²¹ Ing-we keh-we dzong feh hyiao-teh ze-ôh go Cü-kwu, *Jing-ming* yi-kying s-teh Gyi t'i ah-lah tông tso ze-ôh; s-teh ah-lah dzæ-ü Gyi hao tông tso Jing-ming-go kong-yi.

²⁰ 是介，阿拉代等基督做欽差；好像神明用阿拉個嘴巴勸人家介；阿拉代基督求懇人家，話，總要等神明去和攏。²¹ 因爲箇位從弗曉得罪惡個主顧，神明已經使得其替阿拉當做罪惡；使得阿拉在於其好當做神明個公義。

2K. VI.

Z-ka ni, ah-lah tso *Gyi-go* pông-siu ky'ün-ky'ün ng-lah m-nao bah-bah ziu Jing-ming-go eng-we. ² (*Gyi* z-ka wô, “K'o-yi siu-liu go z-'eo Ngô t'ing Ng, teh-kyiu-go nyih-ts Ngô pông-dzu Ng.” [Y. 49. 8.] Yin-dzæ ziu-z k'o-yi siu-liu go z-'eo; kyih-mih ziu-z teh-kyiu-go nyih-ts.) ³ Ah-lah ih-ngæn feh long-c'ih pæn-tih-go z-ken læ, sæn-leh keh

bæn-z-go tsih-veng be ny ing-kô p'i-bing: ⁴ fæn-hyiang ih-ts'ih sô tso-go zi [1]kyü-tsin zi z Jing-ming-go bæn-z-nying; ziu-z do-nyiang jing-næ, yiu wæn-næn, kying-kyih, kw'eng-kw'u, ⁵ ngæ-tang, lôh-kæn, ts'ao-lön, lao-loh, m-teh kw'eng, m-teh ky'üoh; ⁶ wa-yiu ts'ing-kyih, cü-sih, næ-sing, dz-æ, Sing-Ling-go ken-hwô, tsing-sing-go jing-æ, ⁷ dzing-jih-go dao-li, Jing-ming-go neng-ken; tso-yiu liang-pin nyiah-leh kong-yi-go kyüing-ky'i; ⁸ feh-leng yiu t'i-min, m-t'i-min; feh-leng īa ming-sing, hao ming-sing: z hong-p'in-go, yi z tsing-sing; ⁹ z m-nying hyiao-teh, yi z cong-nying tu ny ing-djôh; z iao si go, wa we weh-tong; z be tsah-vah, wa feh-zing be long-sah; ¹⁰ z be tæn iu-meng, wa we djöng-djöng hwun-hyi; z gyüong-kw'u-go, we s-teh hyü-to ny ing fu-tsoh; z ih-nyiang tu m-teh, yi z yiang-nyiang tu yiu-go.

是介呢，阿拉做其個幫手勸勸爾拉喰得好白白受神明個恩惠。²

（其是介話，「可以收留個時候我聽爾，得救個日子我幫助爾。」

[Y. 49. 8.] 現在就是可以收留個時候；今末就是得救個日子。）³ 阿拉一眼弗弄出撋跌個事幹來，省勒箇辦事個職份被人家批評。⁴ 反向一切所做個自舉薦^[1]自是神明個辦事人；就是大樣忍耐，有患難，緊急，困苦，⁵ 握打，落監，吵亂，勞碌，喰得睏，喰得喫；⁶ 還有清潔，知識，耐心，慈愛，聖靈個感化，真心個仁愛，⁷ 誠實個道理，神明個能幹；左右兩邊捏勒公義個軍器；⁸ 弗論有體面，喰體面；弗論壞名聲，好名聲。是哄騙個，又是真心；⁹ 是喰人曉

得，又是衆人都認着；是要死個，還會活東；是被責罰，還弗曾被弄煞；¹⁰是被擔憂悶，還會常常歡喜；是窮苦個，會使得許多人富足；是一樣都喫得，又是樣樣都有個。

[1] 'Ôh wô, te-tsing. 或話，對證。（原註）

¹¹ KO-LING-TO ny ing, ah-lah k'æ-do-leh k'eo teng ng-lah kōng, ah-lah sing z fōng-k'æ-de. ¹² Ng-lah feh-z we-leh ah-lah 'ah-tsah, z ng-lah zi-go du-liang 'ah-tsah. ¹³ Ngô z ziang teng zi-go ng-nô ka kōng, Ng-lah-go sing yüong fōng-tæn-k'æ, pao-teh ngô.

¹¹ 哥林多人，阿拉開大了口等爾拉講，阿拉心是放開了。¹² 爾拉弗是爲了阿拉狹窄，是爾拉自個度量狹窄。¹³ 我是像等自個兒因介講，爾拉個心用放膽開，報答我。

¹⁴ M-nao teng feh siang-sing cü-kwu ts'ôh-p'e. Ing-we kong-yi teng fi-li yiu soh-go kao-dzih ni? Liang-kwōng teng heh-en yiu soh-go siang-ken ni? ¹⁵ Kyi-toh teng Pe-lih yiu soh-go 'eh-deo ni? Siang-sing-go teng feh siang-sing-go yiu soh-go yün-veng ni? ¹⁶ Jing-ming-go din teng ngeo-ziang “yiu soh-go siang-'eh ni? Ing-we ng-lah z keh-we weh Jing-ming-go din; ziang Jing-ming sô wô, “Ngô we deng læ gyi-lah li-hiang, we tseo læ gyi-lah cong-nyiang; Ngô we tso gyi-lah-go Jing-ming, gyi-lah we tso Ngô-go pah-sing.” [Lv.26. 11, 12.] ¹⁷ Sô-yi (Cü z-ka wô) “ng-lah yüong t'iao-c'ih gyi-lah cong-nyiang, li-yün gyi, keh ao-

tsao tong-si ih-ngæn m-nao ky'i bang-djôh, Ngô ziu we siu-liu ng-lah:"

[Y. 52. 11.] ¹⁸ wa-yiu, "Ngô we tso ng-lah-go Ah-tia, ng-lah we tso Ngô-go ng-ts Ngô-go nön:" keh z djün-neng-go Cü sô kông-go.

¹⁴ 嘸得好等弗相信主顧錯配。因爲公義等非禮有啥個交集呢？亮光等黑暗有啥個相干呢？¹⁵ 基督等彼列有啥個合頭呢？相信個等弗相信個有啥個緣份呢？¹⁶ 神明個殿等偶像「有啥個相合呢？」因爲爾拉是箇位活神明個殿；像神明所話，「我會庵來其拉裏向，會走來其拉中央；我會做其拉個神明，其拉會做我個百姓。」[Lv.26. 11, 12.] ¹⁷ 所以（主是介話）「爾拉用跳出其拉中央，離遠其，箇麿糟東西一眼嘸得好去碰着，我就會收留爾拉。」[Y. 52. 11.] ¹⁸ 還有，「我會做爾拉個阿爹，爾拉會做我個兒子我個囡。」箇是全能個主所講個。

2K. VII.

Ka-ni, ts'ing-æ-go hyüong-di, ah-lah kyi-jün yiu keh-sing ing-hyü,
hao gyiang-diao zi nyüoh-sing teng ling-sing ih-ts'ih-go ao-tsao; hao
dzeng p'ô-gyü Jing-ming go sing ka tso wun-djün ts'ing-kyih-go z-ken.

介呢，親愛個兄弟，阿拉既然有箇星應許，好澆掉自肉身等靈性一切個麿糟；好存怕懼神明個心介做完全清潔個事幹。

² Ng-lah yüong tsih-ziu ah-lah; ah-lah ih-ngæn m-neh ſe-ky'üoh
nying-kô, ih-ngæn m-neh ta-diao nying-kô, ih-ngæn m-neh sôh-tsô
nying-kô. ³ Ngô kông keh-go shih-wô, feh-z p'i-bing *ng-lah* ts'o; ing-
we ngô yi-kying wô-ko, ng-lah z ngô ts'ih-ts'ih-dzæ-sing dong-si-dong-
weh-go. ⁴ Ngô teng ng-lah kông shih-wô z do-nyiang fông-tæn; ngô
we-leh ng-lah z-ken z do-nyiang kw'ô-k'eo: ah-lah long-tsong kw'u-
næn li-hyiang ngô z mun-sing en-ſe, kah-nga kw'a-lôh tao gyih-deo.

² 爾拉用接受阿拉；阿拉一眼喫得委曲人家，一眼喫得帶掉人
家，一眼喫得索詐人家。³ 我講箇個說話，弗是批評爾拉錯；因爲我
已經話過，爾拉是我切切在心同死同活個。⁴ 我等爾拉講說話是大
樣放膽；我爲了爾拉事幹是大樣誇口。阿拉攏總苦難裏向我是滿心
安慰，格外快樂到極頭。

⁵ Ah-lah tao-leh Mô-gyi-teng z-'eo, ah-lah nyüoh-sing ih-ngæn
feh en; ah-lah yiang-yiang z-ken yiu wæn-næn; nga-deo yiu tsang-teo,
li-deo yiu kying-hoh. ⁶ Dæn-z en-ſe keh-sing yiu sing-z cü-kwu go
Jing-ming s-teh ah-lah we-leh Di-to kyü-læ teh-djôh en-ſe: ⁷ yia feh
tæn-tsih we-leh gyi-go kyü-læ, yi we-leh gyi dzong ng-lah sô teh-djôh-
go en-ſe; gyi pô ng-lah ky'i-mo ngô go sing, ng-lah-go pe-shông, ng-
lah we-leh ngô sô dzeng-go nyih-sing, tu læ t'ong-cü ah-lah; keh-lah
ngô yü-kô hwun-hyi. ⁸ Ngô zin-deo sia keh-fong sing s-teh ng-lah tæn

iu-meng, se-tsих ao-hwe, *næn-kæn* feh ao-hwe de: ing-we ngô k'en-kyin keh-fong sing z s-teh ng-lah tæn iu-meng, peh-ko z dzæn-z-go.⁹ Ngô yin-dzæ hwun-hyi; bing feh-z we-leh ng-lah-go iu-meng, z we-leh ng-lah iu-meng tao we-sing-cün-i-go di-bu: ng-lah-go iu-meng z [1]joh-ü Jing-ming, s-teh ng-lah dzong ah-lah siu-li ih-ngæn feh ziu 'æ.¹⁰ Joh-ü Jing-ming go iu-meng we long-c'ih teh-kyiu-go we-sing-cün-i, hao-vong tsæ ao-hwe: ziah-z shü-kæn-zōng-go iu-meng, we long-c'ih si læ.

⁵ 阿拉到了馬其頓時候，阿拉肉身一眼弗安；阿拉樣樣事幹有患難；外頭有爭鬥，裏頭有驚惱。⁶ 但是安慰箇星有心事主顧個神明使得阿拉爲了提多歸來得着安慰。⁷ 也弗單只爲了其個歸來，又爲了其從爾拉所得着個安慰；其把爾拉企慕我個心，爾拉個悲傷，爾拉爲了我所存個熱心，都來通知阿拉；箇拉我愈加歡喜。⁸ 我前頭寫箇封信使得爾拉擔憂悶，雖即懊悔，難間弗懊悔了。因爲我看見箇封信是使得爾拉擔憂悶，不過是暫時個。⁹ 我現在歡喜；並弗是爲了爾拉個憂悶，是爲了爾拉憂悶到回心轉意個地步。爾拉個憂悶是屬於神明^[1]，使得爾拉從阿拉手裏一眼弗受害。¹⁰ 屬於神明個憂悶會弄出得救個回心轉意，好留再懊悔；若是世間上個憂悶，會弄出死來。

[1] *Peng-veng*, tsiao Jing-ming. 本文，照神明。（原註）

¹¹ Hao ts'eng-ts'eng-k'en, ng-lah keh joh-ü Jing-ming go iu-meng s-teh ng dza-nyiang ing-gying; fi-dæn z-ka, wa-yiu dza-nyiang feng-p'eo, dza-nyiang ün-'eng, dza-nyiang p'ô-gyü, dza-nyiang ky'i-mo, dza-nyiang nyih-sing, dza-nyiang bæn-ze! Dziu yiang-yiang k'en-læ, keh-ky'i en-gyin ng-lah yi-kying piao-ming zi z ts'ing-kyih. ¹² Ka-ni, ngô zin-deo sia sing peh ng-lah, feh-z we-leh keh ſe-ky'üoh nying-kô go cü-kwu, yia feh-z we-leh keh be gyi ſe-ky'üoh go cü-kwu, tsih ia ngô keh-fæn ing-gying ng-lah go sing læ Jing-ming-go min-zin hyinc'ih peh ng-lah hyiao-teh.

¹¹ 好忖忖看，爾拉箇屬於神明個憂悶使得爾咋樣殷勤；非但是介，還有咋樣分割，咋樣怨恨，咋樣怕懼，咋樣企慕，咋樣熱心，咋樣辦罪！就樣樣看來，箇起案件爾拉已經表明自是清潔。¹² 介呢，我前頭寫信撥爾拉，弗是爲了箇委曲人家個主顧，也弗是爲了箇被其委曲個主顧，只要我箇番殷勤爾拉個心來神明個面前顯出撥爾拉曉得。

¹³ Sô-yi ah-lah we-leh ng-lah-go en- we teh-djôh en- we; ping-ts'ia we-leh Di-to-go hwun-hyi, kah-nga hwun-hyi; ing-we ng-lah congying tu s-teh Di-to-go sing en-en- weng- weng. ¹⁴ Ngô we-leh ng-lah læ Di-to-go min-zin sô kw'ô-k'eo-go, næn-kæn m-kao wÔng-k'ong: ziang ah-lah zin-deo teng ng-lah sô kÔng tu z tsing-go, z-ka ah-lah læ

Di-to min-zin sô kw'ô-k'eo-go yia z tsing-go de.¹⁵ Ping-ts'ia gyi ts'eng-tao ng-lah cong-nying i-jing-go sing, z dza-go pô p'ô-gyü ky'ih-hoh-go sing tsih-ziu gyi, keh-lah gyi yü-kô ts'ih-sing æ-sih ng-lah.¹⁶ Ngô yang-yiang z-ken we-leh ng-lah fông-tæn, sô-yi hwun-hyi.

¹³ 所以阿拉爲了爾拉個安慰得着安慰；並且爲了提多個歡喜，格外歡喜；因爲爾拉衆人都使得提多個心安安穩穩。¹⁴ 我爲了爾拉來提多個面前所誇口個，難間嘸告惶恐。像阿拉前頭等爾拉所講都是真個，是介阿拉來提多面前所誇口個也是真個了。¹⁵ 並且其忖到爾拉衆人依順個心，是咋個把怕懼喫惱個心接受其，箇拉其愈加切身愛惜爾拉。¹⁶ 我樣樣事幹爲了爾拉放膽，所以歡喜。

2K. VIII.

HYÜONG-DI, ah-lah t'ong-cü ng-lah Jing-ming sô s-peh Mô-gyi-teng keh-sing kyiao-we go eng-we:² gyi-lah be wæn-næn do-nyiang s-lin-go z-'eo wa we kah/nga hwun-hyi, gyüong tao gyih-deo wa we kah/nga [1]kw'un-'ong-du-liang tsiu-tsi nyiing-kô.³ Ngô te-tsing gyi-zi-go dzing-nyün, fi-dæn tsiao gyi-go lih-liang, wa ko-jü gyi-go lih-liang;⁴ hyüih-sing gyiu-k'eng ah-lah tsih-ziu gyi-go kyün-'ong, teng kong-ing sing-du z-ken dô-kô yiu-veng.⁵ Gyi feh-z tsiao ah-lah sô siang-vông-

go, z vong Jing-ming-go ts-i sin tsiang gyi-zi kwe peh Cü yi kwe peh ah-lah.⁶ Sô-yi ah-lah kyün Di-to, kyi-jün ts'u-ts'u tso keh-go [2]tsiu-tsi z-ken læ ng-lah cong-nyiang, tsong iao dzing-dziu gyi.

兄弟，阿拉通知爾拉神明所賜撥馬其頓箇星教會個恩惠。² 其拉被患難大樣試煉個時候還會格外歡喜，窮到極頭還會格外寬宏肚量^[1]周濟人家。³ 我對證其自個情願，非但照其個力量，還過如其個力量；⁴ 血心求懇阿拉接受其個捐項，等供應聖徒事幹大家有份。⁵ 其弗是照阿拉所想望個，是奉神明個旨意先將其自歸撥主又歸撥阿拉。⁶ 所以阿拉勸提多，既然初初做箇個周濟^[2]事幹來爾拉中央，總要成就其。

[1] 'Ôh wô, tsing-sing. 或話，真心。（原註）

[2] *Di*^{4, 19} *tsih, fæn* kyün-'ông; ^{6, 7} *tsih, fæn* tsiu-tsi z-ken: *peng-veng* z-*ngæn*, eng-we. 第4、¹⁹節，翻捐項；6、⁷節，翻周濟事幹。本文字眼，恩惠。（原註）

⁷ Næn-kæn ng-lah kyi-jün yiang-ying tu fu-tsoh, yiu siang-sing, yiu k'eo-dzæ, yiu cü-sih, yiu ih-ts'ihsing nyih-sing, teng ts'ing-æ ah-lah go sing, yia kæ kwông-'ang keh tsiu-tsi z-ken.⁸ Ngô kông keh-sing *shih-wô*, feh-z feng-fu ng-lah, z tsia bih-nying-go pô-kyih hao s-s ng-lah jing-æ-go jih-we:⁹ ing-we ng-lah hyiao-teh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go eng-we, Gyi *peng-læ* z fu-tsoh, we-leh ng-lah tso gyüong-nying, s-teh ng-lah we-leh Gyi-go bing-gyüong hao teh-djôh fu-tsoh.¹⁰ Kông-

tao keh-go z-ken ngô *peh-ko* pô *ngô-go* i-s wô hyiang *ng-lah* dao; keh z
ü *ng-lah* yiu ih-c'ü, ing-we *ng-lah* gyiu-nyin-ts fi-dæn ky'i tso, yia z zi
[1] c'ih cü-i go.¹¹ Næn-kæn kæ tso gyi dzing-kong: z-ka-go, *ng-lah* kyi-
jün dzing-nyün c'ih cü-i, yia z tsiao sô yiu-go tso dzing-kong.¹² Ing-
we ih-go nyiing yiu dzing-nyün-go sing, *Jing-ming* hwun-hyi gyi; feh-z
tsiao gyi sô m-neh-go, z tsiao gyi sô yiu-go.

⁷ 難間爾拉既然樣樣都富足，有相信，有口才，有知識，有一
切個熱心，等親愛阿拉個心，也該廣行箇周濟事幹。⁸ 我講箇星說
話，弗是吩咐爾拉，是藉別人個巴結好試試爾拉仁愛個實惠。⁹ 因
爲爾拉曉得阿拉主耶穌基督個恩惠，其本來是富足，爲了爾拉做窮
人，使得爾拉爲了其個貧窮好得着富足。¹⁰ 講到箇個事幹我不過把我
個意思話向爾拉道；箇是於爾拉有益處，因爲爾拉舊年子非但去
做，也是自出主意個^[1]。¹¹ 難間該做其成功。是介個，爾拉既然情
願出主意，也是照所有個做成功。¹² 因爲一個人有情願個心，神明
歡喜其；弗是照其所喚得個，是照其所有個。

[1] 'Ôh wô, dzing-nyün tso-go. 或話，情願做個。（原註）

¹³ Bing feh-z iao kw'un-dæ bih-nying, næn-we *ng-lah*:¹⁴ tsih iao
bing-bing-dzih-dzih, yin-dzæ pô *ng-lah-go* to-deo pu gyi-lah-go
ky'üih-siao, s-teh gyi-lah-go to-deo yia hao pu *ng-lah-go* ky'üih-siao;
ka-ni, z bing-dzih-de:¹⁵ ziang Sing-shü sô wô, “*Siu-leh* to go cü-kwu

yia m-neh dzing-lôh; *siu-leh* ky'üih go cü-kwu yia m-neh ky'in-siao."

[C. 16. 18.]

¹³ 並弗是要寬待別人，難爲爾拉。¹⁴ 只要平平直直，現在把爾拉個多頭補其拉個缺少，使得其拉個多頭也好補爾拉個缺少；介呢，是平直了。¹⁵ 像聖書所話，「收了多個主顧也喰得剩落；收了缺個主顧也喰得欠少。」[C. 16. 18.]

¹⁶ Zia-zia Jing-ming s-teh Di-to we hyüih-sing kwu-djôh ng-lah, ziang ngô ih-yiang: ¹⁷ gyi we t'ing ngô-go ky'ün, ping-ts'ia zi hyüih-sing ky'i-mo ng-lah, dzing-nyün tao ng-lah u-sen ky'i. ¹⁸ Ah-lah yia ts'a keh-we hyüong-di teng Di-to dô-kô ky'i; gyi z we-leh djün foh-ing cong kyiao-we sô ts'ing-tsæn-go: ¹⁹ feh tæn-tsih z-ka, yia z keh-sing kyiao-we sô kæn-shün hao teng ah-lah dong-de ky'i, dô-kô ta keh-go [1]kyün-'öng; ziu-z ah-lah sô bæn, hao hyin-c'ih Cü-go yüong-wô, yia hao te-tsing ng-lah dzing-nyün-go sing. ²⁰ Ah-lah ts'a gyi, sæn-leh nyding-kô we-leh ah-lah sô bæn-go hyü-to kyün-'öng pông-hwe ah-lah: ²¹ z-ka læ-tih liu-sing ky'i tso t'i-min-go z-ken, fi-dæn læ Cü-go min-zin, yia læ cong-nying-go min-zin. ²² Wa-yiu ts'a ah-lah-go hyüong-di teng gyi-lah dong-de ky'i: gyi-go nyih-sing ah-lah yiu hyü-to z-ken hyü-to tsao-su yi-kying s-c'ih-ko; næn-kæn we-leh kyin-sing siang-sing ng-lah, yü-kô nyih-sing-go.

¹⁶ 謝謝神明使得提多會血心顧着爾拉，像我一樣。¹⁷ 其會聽我個勸，並且自血心企慕爾拉，情願到爾拉烏碎去。¹⁸ 阿拉也差箇位兄弟等提多大家去；其是爲了傳福音衆教會所稱讚個。¹⁹ 弗單只是介，也是箇星教會所揀選好等阿拉同隊去，大家帶箇個捐項^[1]；就是阿拉所辦，好顯出主個榮華，也好對證爾拉情願個心。²⁰ 阿拉差其，省勒人家爲了阿拉所辦個許多捐項謗毀阿拉。²¹ 是介來的留心去做體面個事幹，非但來主個面前，也來衆人個面前。²² 還有差阿拉個兄弟等其拉同隊去。其個熱心阿拉有許多事幹許多遭數已經試出過；難間爲了堅心相信爾拉，愈加熱心個。

[1] *Di* ^{4, 19} *tsih, fæn kyün-'ōng*; ^{6, 7} *tsih, fæn tsiu-tsi z-ken: peng-veng z-ngæn, eng-we.* 第 4、¹⁹ 節，翻捐項；6、⁷ 節，翻周濟事幹。本文字眼，恩惠。（原註）

²³ *Ziah kōng-tao Di-to, gyi z ngô-go de-ho, siang-pōng ngô tso ng-lah z-ken cü-kwu: ziah kōng-tao keh-sing hyüong-di, z kyiao-we-li-go ts'a-s, Kyi-toh-go yüong-wô.* ²⁴ *Sô-yi yüong hyin-c'ih ng-lah-go jing-æ, teng ah-lah ts'ing-tsæn ng go bing-kyü, peh gyi-lah k'en; ping-ts'ia læ cong kyiao-we min-zin hyin gyi c'ih-læ.*

²³ 若講到提多，其是我個隊夥，相幫我做爾拉事幹主顧。若講到箇星兄弟，是教會裏個差使，基督個榮華。²⁴ 所以用顯出爾拉個仁愛，等阿拉稱讚爾個憑據，撥其拉看；並且來衆教會面前顯其出來。

2K. IX.

KÔng-tao kong-ing sing-du go kyün-'ông, ngô sing-li nyün hao-vong sia-tih.² Ngô hyiao-teh ng-lah z dzing-nyün, yia pô ng-lah keh-go dzing-nyün læ Mô-gyi-teng nying-go min-zin kw'ô-k'eo, wô Üô-kæ-üô gyiu-nyin yi-kying be-hao; ping-ts'ia ng-lah keh-go nyih-sing z kyih-dong yiu-ho nying.³ Næn-kæn keh-ky'i z-ken k'ong-p'ô ah-lah we-leh ng kw'ô-k'eo-go shih-wô feh jih, deh-we ts'a keh-sing hyüong-di læ; iao ng-lah tsiao ngô shih-wô yü-sin be-hao:⁴ k'ong-p'ô Mô-gyi-teng nying teng ngô dong-de læ, k'en-kyin ng-lah m-neh be-hao, ah-lah (ts'ia vong wô ng-lah) we-leh keh dziah-jih kw'ô-k'eo iao tao-me.⁵ Keh-lah ngô ts'eng pih ky'iah-leh væn hyüong-di sin tao ng-lah-go usen læ, pô tsao-yi sô wô-ko ng-lah-go^[1] li-veh hao yü-sin be-tsoh; z-ka keh-go li-veh we be-hao, ziang c'ih-ü dzing-nyün, feh ziang c'ih-ü min-ky'iang ka.

講到供應聖徒個捐項，我心裏原好畱寫的。² 我曉得爾拉是情願，也把爾拉箇個情願來馬其頓人個面前誇口，話亞該亞舊年已經備好；並且爾拉箇個熱心是激動有夥人。³ 難間箇起事幹恐怕阿拉爲了爾誇口個說話弗實，特爲差箇星兄弟來；要爾拉照我說話預先備好。⁴ 恐怕馬其頓人等我同隊來，看見爾拉嚥得備好，阿拉（且

留話爾拉) 爲了箇着實誇口要倒霉。⁵ 箇拉我忖必卻勒煩兄弟先到爾拉個烏碎來，把早已所話過爾拉個禮物^[1]好預先備足；是介箇個禮物會備好，像出於情願，弗像出於勉強介。

[1] 'Ôh wô, dzing-nyün song-go li-veh; peng-veng z-ŋæn, coh-foh: k'en Ts. 33.

11. 1S. 25. 27. 2W. 5. 15. 或話，情願送個禮物；本文字眼，祝福。看 Ts. 33. 11. 1S. 25. 27. 2W. 5. 15。（原註）

⁶ Ngô z-ka wô, Cong-leh ky'üih go cü-kwu, siu-keh yia ky'üih; cong-leh to go cü-kwu, siu-keh yia to. ⁷ Kôh-nying tsiao zi-go sing-nyün; feh-k'o feh-sô-teh, feh-k'o min-ky'iang; ing-we ken-sing do-c'ih-go cü-kwu z Jing-ming sô æ-sih. Jing-ming yia neng-keo pô ih-ts'ih-go eng-we 'eo-'eo s-peh ng-lah, s-teh ng-lah yiang-iang z-ken z-djöng i-sing-mun-tsoh, hao kwöng-'ang ih-ts'ih jün-z: ⁹ ziang sia-tih wô, "Gyi sæn-k'æ dzæ-veh, gyi tsiu-tsi gyüong-nying; gyi-go kong-yi üong-yün dzeng-tong." [S. 112. 9.]

⁶ 我是介話，「種勒缺個主顧，收割也缺；種勒多個主顧，收割也多。」⁷ 各人照自個心願；弗可弗捨得，弗可勉強；因爲甘心馱出個主顧是神明所愛惜。神明也能夠把一切個恩惠厚厚賜撥爾拉，使得爾拉樣樣事幹時常依心滿足，好廣行一切善事。⁹ 像寫的話，「其散開財物，其周濟窮人；其個公義永遠存東。」 [S. 112. 9.]

¹⁰ Næn-kæn keh-we *Cü*, “s iang-ts peh tsah-go cü-kwu, s k'eo-liang peh ny ing ky'üoh,” [Y. 55. 10.] dæn-nyün Gyi do-nyiang kô-ts'eo ng-lah-go iang-ts, yi s-teh ng-lah kong-yi-go siu-dzing yü-kô meo-zing:

¹¹ z-ka, ng-lah yiang-yiang fu-tsoh k'o-yi [1]kwông-'ang hao-z; ah-lah pô keh-go hao-z *feng peh ny ing-kô*, s-teh gyi fah-c'ih ken-zia Jing-ming go sing. ¹² Ing-we *ah-lah* bæn keh kyün-'öng-go z-ken fi-dæn z pu sing-du-go ky'üih-siao, yia we s-teh hyü-to *ny ing* do-nyiang ken-zia Jing-ming: ¹³ gyi-lah pô keh-go kyün-'öng sön z bing-kyü, k'en-kyin ng-lah dzeng i-jing-go sing tsiao-jing Kyi-toh-go foh-ing, yi kw'un-'ong-du-liang tsiu-tsi gyi-lah teng cong-nying, ziu kwe yüong-wô peh Jing-ming: ¹⁴ wa-yiu gyi-lah, we-leh Jing-ming sô s-peh ng-lah kah-nag do-go eng-we, we ky'i-mo ng-lah, t'i ng-lah tao-kao.

¹⁰ 難間箇位主，「賜秧子撥扎個主顧，賜口糧撥人喫，」[Y. 55. 10.] 但願其大樣加湊爾拉個秧子，又使得爾拉公義個收成愈加茂盛。¹¹ 是介，爾拉樣樣富足可以廣行好事^[1]；阿拉把箇個好事分撥人家，使得其發出感謝神明個心。¹² 因爲阿拉辦箇捐項個事幹非但是補聖徒個缺少，也會使得許多人大樣感謝神明。¹³ 其拉把箇個捐項算是憑據，看見爾拉存依順個心招認基督個福音，又寬宏肚量周濟其拉等衆人，就歸榮華撥神明。¹⁴ 還有其拉，爲了神明所賜撥爾拉格外大個恩惠，會企慕爾拉，替爾拉禱告。

[1] 'Ôh wô, yiāng-yiāng kw'un-'ong-da-liang. 或話，樣樣寬宏大量。（原註）

¹⁵ Ken-zia Jing-ming kōng-feh-dzing-go eng-s.

¹⁵ 感謝神明講弗盡個恩賜。

2K. X.

NGÔ Pao-lo yüong Kyi-toh weng-ziu 'o-ky'i-go sing ky'ün ng-lah;
(ngô teng ng-lah te-min læ-tong z ky'in-kong-go, feh læ-tong iao fōng-
tæn wô ng-lah;) ² næn-kæn gyiu-k'eng ng-lah m-nao s-teh ngô læ z-
'eo fōng-tæn wô ng-lah, ziang ngô tang-tsiang fōng do tæn-ts wô kyi-
go nying, ziu-z keh-sing sön ah-lah z i nyüoh-sing ka tso cü-kwu. ³
Ah-lah se-tsih dzæ nyüoh-sing tso-nying, feh-z i nyüoh-sing tso ping-
tsiang. ⁴ Ing-we ah-lah tso ping-tsiang go kyüing-ky'i feh-z joh-ü
nyüoh-sing, z ^[1]yiu Jing-ming-go neng-ken hao tang-p'o dzing-dzi. ⁵
Ah-lah tsiang gyi do-læ p'o-diao k'ong-deo nyi-leng, teng ih-ts'ih iao
we-nyih Jing-ming tsing dao-li go kyiao-ngao-sing, yi siu-voh ih-ts'ih-
go sing-i ky'i i-jing Kyi-toh: ⁶ yi-kying cing-be, tæn-teng ng-lah djün-
jün i-jing, ziu ky'i bæn ih-ts'ih feh i-jing-go cü-kwu.

我保羅用基督溫柔和氣個心勸爾拉；（我等爾拉對面來東是謙
恭個，弗來東要放膽話爾拉；）² 難間求懇爾拉喚得好使得我來時

候放膽話爾拉，像我打賬放大膽子話幾個人，就是箇星算阿拉是依肉身介做主顧。³ 阿拉雖即在肉身做人，弗是依肉身做兵將。⁴ 因爲阿拉做兵將個軍器弗是屬於肉身，是有神明個能幹^[1]好打破城池。⁵ 阿拉將其馱來破掉空頭議論，等一切要違逆神明眞道理個驕傲心，又收服一切個心意去依順基督。⁶ 已經準備，單等爾拉全然依順，就去辦一切弗依順個主顧。

[1] 'Oh wô, læ Jing-ming-go min-zin yiu neng-ken. 或話，來神明個面前有能幹。（原註）

⁷ Ng-lah tæn k'en nga-kwông-min ma? Ziah yiu nyung zi sön z Kyi-toh-go nyung, gyi kæ zi sing-li tsæ ts'eng-ts'eng, tsing-ziang gyi z Kyi-toh-go nyung, ah-lah yia z Kyi-toh-go nyung. ⁸ Hwông-ts'ia Cü s-peh ah-lah go gyün-ping feh-z iao p'o-ba ng-lah, z iao dzing-dziu ng-lah-go teh-ky'i, ngô ziu-z we-leh keh-go gyün-ping kah-nga yiu-tin kw'ô-k'eo, yia feh we wÔng-k'ong. ⁹ Dæn-z ngô feh iao z-ka; sæn-leh peh nyung-kô ts'eng ngô sia sing iao hah-hah ng-lah. ¹⁰ Ing-we [1] yiu-teh wô, ngô shü-sing djong-deo li-'æ; te-ü te-min p'ong-djôh, siang-mao yi pe-zin, shih-wô yi jô-in. ¹¹ Keh-cü-ka nyung li-k'æ ts'eng-ts'eng, ah-lah m-neh læ-tong z-'eo sia sing z dza wô, ah-lah læ-tong z-'eo yia pih-ding z dza tso.

⁷ 爾拉單看外光面嗎？若有人自算是基督個人，其該自心裏再忖忖，正像其是基督個人，阿拉也是基督個人。⁸ 況且主賜撥阿拉個權柄弗是要破敗爾拉，是要成就爾拉個德氣，我就是爲了箇個權柄格外有點誇口，也弗會惶恐。⁹ 但是我弗要是介；省勒撥人家忖我寫信要嚇嚇爾拉。¹⁰ 因爲有得^[1]話，我書信重頭厲害；對於對面碰着，相貌又卑賤，說話又惹厭。¹¹ 箇株介人離開忖忖，阿拉嚦得來東時候寫信是咋話，阿拉來東時候也必定是咋做。

[1] *Peng-veng*, keh-go cü-kwu. 本文，箇個主顧。（原註）

¹² Yiu-sing nyung zi kyü-tsin zi, ah-lah feh ken teng gyi jih-de, teng gyi pi-kyiao: keh-sing nyung yüong zi-go ts'ah-ts'eng dôh-liang zi, pi-kyiao zi, z feh ts'ong-ming. ¹³ Ziah-z ah-lah, feh iao pô i-nga z-ken kw'ô-k'eo, z tsiao Jing-ming sô s-peh ah-lah go ^[1]feng-ts'eng, neng-keo liang tao ng-lah-go u-sen. ¹⁴ Bing feh-z ah-lah-go feng-ts'eng liang ng-lah feh-tao, z ko-veng-de: ing-we ah-lah djün Kyi-toh-go foh-ing yi-kying tao ng-lah-go u-sen. ¹⁵ Yia feh-z tsin nyung-kô-go lao-loh pô i-nga z-ken kw'ô-k'eo: tæn siang-vông ng-lah-go sing-teh to-ky'i-læ, ah-lah-go di-bu we tsiao ah-lah-go fah-tseh dzæ-ü ng-lah yü-kô fông-k'æ-ky'i; ¹⁶ hao djün foh-ing tao yün-jü ng-lah go di-fông, yia feh ky'i tsin nyung-kô-go ^[2]di-bu, pô gyi dzing-kong-liao z-ken do-læ kw'ô-k'eo. ¹⁷ “Kw'ô-k'eo-go cü-kwu, tông-kæ dzæ-ü Cü kw'ô-k'eo:” [YI. 9. 24.] ¹⁸

feh-z zi kyü-tsin zi go cü-kwu hao sön-su, z Cü sô kyü-tsin-go *hao sön-su.*

¹² 有星人自舉薦自，阿拉弗敢等其集隊，等其比較。箇星人用自個尺寸度量自，比較自，是弗聰明。¹³ 若是阿拉，弗要把意外事幹誇口，是照神明所賜撥阿拉個分寸^[1]，能夠量到爾拉個烏碎。¹⁴ 並弗是阿拉個分寸量爾拉弗到，是過分了。因爲阿拉傳基督個福音已經到爾拉個烏碎。¹⁵ 也弗是佔人家個勞碌把意外事幹誇口。單想望爾拉個心得多起來，阿拉個地步會照阿拉個法則在於爾拉愈加放開去；¹⁶ 好傳福音到遠如爾拉個地方，也弗去佔人家個地步^[2]，把其成功了事幹馱來誇口。¹⁷ 「誇口個主顧，當該在於主誇口。」
[YI. 9. 24.]¹⁸ 弗是自舉薦自個主顧好算數，是主所舉薦個好算數。

[1] *Peng-veng, fah-tseh-go feng-ts'eng.* 本文，法則個分寸。（原註）

[2] *Peng-veng, fah-tseh.* 本文，法則。（原註）

2K. XI.

DÆN-NYÜN ng-lah shü-vi ih-ngæn kw'un-shü ngô keh-go nyü-beng: ^[1]tsong yüong kw'un-shü ngô. ² Ngô yiu Jing-ming ka ih-fæn nyih-sing ky'i-mo ng-lah: ngô yi-kying p'ing-ding ng-lah peh ih-go nen-nyüing, iao pô ng-lah ziang kyih-zing-go dong-nyü ka hyin peh

Kyi-toh;³ næn-kæn ngô k'ong-p'ô ng-lah-go sing-i pin-wæn, feh neng-keo ih-sing hyiang-djôh Kyi-toh; tsing-ziang zin-deo keh-kwang dzô yüong gyi-go tsô-kyi mi-'ôh Yüô-ŭô ka.

但願爾拉勢微一眼寬恕我箇個愚笨；總用寬恕我^[1]。² 我有神明介一番熱心企慕爾拉。我已經聘定爾拉撥一個男嬃，要把爾拉像潔淨個童女介獻撥基督；³ 難間我恐怕爾拉個心意變壞，弗能夠一心向着基督；正像前頭箇梗蛇用其個詐計迷惑夏娃介。

[1] 'Ôh wô, ng-lah jih-we z kw'un-shü ngô. 或話，爾拉實爲是寬恕我。（原註）

⁴ Ziah-z keh læ-go cü-kwu djün yi z ih-go Yiæ-su z ah-lah sô m-neh djün-ko-go, 'ôh-tsia ng-lah tsih-ziu bih-go Sing-Ling z ng-lah sô m-neh tsih-ziu-ko-go, 'ôh-tsia ng-lah teh-djôh bih-go foh-ing z ng-lah sô m-neh teh-djôh-ko-go, ka-ni, ng-lah kw'un-shü^[1] gyi z ing-kæ-go.⁵ Ngô-zi ts'eng-ts'eng ziu-z keh-sing ting do-go s-du ngô yia feh üô-jü gyi.⁶ Ngô shih-wô se-tsih ts'u-lu, cü-sih feh-z ka: dæn-z ah-lah ih-ts'ih-go z-ken tu djün-djün hyin-c'ih peh ng-lah k'en ko.

⁴ 若是箇來個主顧傳又是一個耶穌是阿拉所喚得傳過個，或者爾拉接受別個聖靈是爾拉所喚得接受過個，或者爾拉得着別個福音是爾拉所喚得得着過個，介呢，爾拉寬恕其^[1]是應該個。⁵ 我自忖

忖就是箇星頂大個使徒我也弗亞如其。⁶ 我說話雖即粗魯，知識弗是介。但是阿拉一切個事幹都全全顯出撥爾拉看過。

[1] *Gyi, yiu-teh wô, ngô.* 其，有得話，我。（原註）

⁷ Ngô djün Jing-ming-go foh-ing peh ng-lah, feh fi ng-lah-go dong-din; zi dzing-nyün z-ka ti-vi peh ng-lah hao kyü-zōng-ky'i; ka næn-dao z væn-ze ma? ⁸ Ngô z ſe-ky'üoh bih-go kyiao-we, fi gyi-lah-go kyiao-yüong bæn ng-lah-go z-ken. ⁹ Wa-iyu tao ng-lah-go u-sen yiu ky'üih-siao-dziang-tön, yia m-neh gæ-djöh jü; keh-sing hyüong-di dzong Mô-gyi-teng ka læ, pu-tsoh ngô-go ky'üih-siao: ngô væn-pah z-ken tso-gyi feh gæ-djöh ng-lah; yi-'eo yia feh we gæ-djöh ng-lah. ¹⁰ Ngô z te-djöh Kyi-toh kông tsing-wô, keh-go kw'ô-k'eo læ t'ong Üô-kæ-üô di-föng m-nying hao seh ngô-go cü. ¹¹ Dza ni? wa-z ngô teh æ-sih ng-lah ma? Jing-ming z hyiao-teh-go. ¹² Ngô sô tso-go, dzing-gyiu we ka tso; s-teh keh-sing iao zing kyi-we go cü-kwu ngô we djih-diao gyi-go kyi-we; ka-ni, gyi-lah sô kw'ô-k'eo-go u-sen yia tsih-leh teng ah-lah ih-yiang-go.

⁷ 我傳神明個福音撥爾拉，弗費爾拉個銅鈎；自情願是介低微撥爾拉好舉上去；介難道是犯罪嗎？⁸ 我是委曲別個教會，費其拉個教用辦爾拉個事幹。⁹ 還有到爾拉個烏碎有缺少長短，也喰得戤着誰；箇星兄弟從馬其頓介來，補足我個缺少。我凡百事幹做忌弗

戇着爾拉；以後也弗會戇着爾拉。¹⁰ 我是對着基督講真話，箇個誇口來通亞該亞地方嚦人好塞我個嘴。¹¹ 咋呢？還是我得愛惜爾拉嗎？神明是曉得個。¹² 我所做個，仍舊會介做；使得箇星要尋機會個主顧我會絕掉其個機會；介呢，其拉所誇口個烏碎也只勒等阿拉一樣個。

¹³ Keh-tōng ny ing z-go kō s-du, tso z-ken kæn-tsō-go, tsōng-pæn Kyi-toh-go s-du. ¹⁴ Keh yia feh sön hyi-gyi; ing-we Sah-dæn zi yia z tsōng-pæn kwōng-ming-go t'in-s. ¹⁵ Ka-ni, gyi siu-'ō-go bæn-z-nying ziah tsōng-pæn kong-yi-go bæn-z-nying, yia feh sön c'ih-gyi: gyi-lah-go 'ang-we dza-go, kwe-keng yia z dza-go.

¹³ 箇黨人是個假使徒，做事幹奸詐個，妝扮基督個使徒。¹⁴ 箇也弗算稀奇；因爲撒但自也是妝扮光明個天使。¹⁵ 介呢，其手下個辦事人若妝扮公義個辦事人，也弗算出奇。其拉個行爲咋個，歸根也是咋個。

¹⁶ Ngô wa-yiu wô, M-nying hao sön ngô nyü-beng; jü-ko sön ngô nyü-beng, ka-ni yüong [1]tsih-ziu ngô, ziang tsih-ziu nyü-beng cü-kwu ka, peh ngô yia hao kw'ō ih-ngæn k'eo. ¹⁷ Ngô næn-kæn sô kōng, feh-z tsiao Cü kōng-go, z ziang nyü-beng ka, kw'ō keh-go da-k'eo. ¹⁸ Kyi-kying yiu hyü-to ny ing tsiao nyüoh-sing kw'ō-k'eo, ngô yia we kw'ō-k'eo. ¹⁹ Ng-lah z ts'ong-ming-go, we dzing-nyün kw'un-shü nyü-beng-

go ny ing:²⁰ ziah yiu ny ing ngang-k'ô ng-lah tso nu-boh, 'ôh-tsia ping-t'eng *ng-lah*, 'ôh-tsia do *ng-lah* tong-si, 'ôh-tsia zi-tseng-zi-do, 'ôh-tsia kwah *ng-lah* pô-công, *ng-lah* we kw'un-shü gyi.

¹⁶ 我還有話，喫人好算我愚笨；如果算我愚笨，介呢用接受^[1]我，像接受愚笨主顧介，撥我也好誇一眼口。¹⁷ 我難間所講，弗是照主講個，是像愚笨介，誇箇個大口。¹⁸ 既經有許多人照肉身誇口，我也會誇口。¹⁹ 爾拉是聰明個，會情願寬恕愚笨個人。²⁰ 若有人硬柯爾拉做奴僕，或者併吞爾拉，或者馱爾拉東西，或者自尊自大，或者摶爾拉巴掌，爾拉會寬恕其。

[1] 'Ôh wô, nyün-liang. 或話，原諒。（原註）

²¹ Ngô kông tao-me z-ken, ôh-ziang wô zi m-ky'i-m-tao ka: dæn-z bih-nying yiu dza-go fông-tæn, ngô yia we dza-go fông-tæn. (Ngô ka kông nyünn-z nyü-beng-go.) ²² Gyi-lah z Hyi-pah-læ ny ing ma? ngô yia z. Gyi-lah z Yi-seh-lih ny ing ma? ngô yia z. Gyi-lah z Üô-pah-lah-hen-go 'eo-i ma? ngô yia z. ²³ Gyi-lah z Kyi-toh-go bæn-z-nying ma? ngô keng-kô z: (ngô ka læ-tih kông 'o-jün z fah-gwông-go:) ngô z keng-kô lao-kw'u, ko-ü ngæ-tang, keng-kô lôh-kæn, le-ts' mao-si. ²⁴ Ngô yiu ng-tsao be Yiu-t'a ny ing tang s-jih ky'üih ih-kyi go *bi-pin*; ²⁵ ngô sæn-tsao ngæ pæn-ts tang, ih-tsao be zah-deo k'ang, sæn-tsao jün tso-diao, ih-nyih ih-yia læ sing-sing hæ-li: ²⁶ wa-yiu le-ts' peng-po, tsao-djôh

kōng-'o-go ngwe-hyin, dao-zeh-go ngwe-hyin, peng-koh-nying-go ngwe-hyin, nga-koh-nying-go ngwe-hyin, zing-li-hyiang-go ngwe-hyin, din-ia-pæn-go ngwe-hyin, hæ-yiang-li-go ngwe-hyin, kô hyüong-di-go ngwe-hyin; ²⁷ lao-loh, sing-kw'u, le-ts' m-neh kw'eng-joh; du-kyi, "k'eo-k'eh, le-ts' m-neh ky'üoh; *kyi-sing* ngæ-tong, i-zōng tæn-boh. ²⁸ Djü-c'ih yü-to z-ken, wa-jiu ngô djoh-nyih-go væn-zeh, læ-tih kwu-djôh cong kyiao-we. ²⁹ Jü z no-ziah, ngô feh-z no-ziah ma? Jü jiu pæn-tih, ngô feh we dziah-kyih ma?

²¹ 我講倒霉事幹，惡像話自嚦起嚦倒介。但是別人有咋個放膽，我也會咋個放膽。（我介講原是愚笨個。）²² 其拉是希伯來人嗎？我也是。其拉是以色列人嗎？我也是。其拉是亞伯拉罕個後裔嗎？我也是。²³ 其拉是基督個辦事人嗎？我更加是。（我介來的講和然是發狂個。）我是更加勞苦，過於捱打，更加落監，屢次冒死。²⁴ 我有五遭被猶太人打四十缺一記個皮鞭；²⁵ 我三遭捱板子打，一遭被石頭擗，三遭船做掉，一日一夜來深深海裏。²⁶ 還有屢次奔波，遭着江河個危險，盜賊個危險，本國人個危險，外國人個危險，城裏向個危險，田野畈個危險，海洋裏個危險，加兄弟個危險；²⁷ 勞碌，辛苦，屢次嚦得睏熟；肚飢，口渴，屢次嚦得喫；肌身捱凍，衣裳單薄。²⁸ 除出餘多事幹，還有我逐日個煩雜，來的顧着衆教會。²⁹ 誰是懦弱，我弗是懦弱嗎？誰有攤跌，我弗會着急嗎？

³⁰ Ngô ziah pih iao kw'ô-k'eo, *tsih* hao pô ngô no-ziah-go z-ken kw'ô-k'eo. ³¹ Ngô sô kông-go keh-we üong-yün kæ tsæn-me go Jing-ming ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go Ah-tia hyiao-teh feh-z hwông-wô.

³⁰ 我若必要誇口，只好把我懦弱個事幹誇口。³¹ 我所講個箇位永遠該讚美個神明阿拉主耶穌基督個阿爹曉得弗是謊話。

³² Ziu-z læ Da-mô-seh di-fông Üô-li-dah wông-go kwun siu-djü Da-mô-seh-go dzing-ts, iao k'ô ngô: ³² ngô dzong k'æn-deo læ ih-tsah læn-li tiao-lôh dzing-kyiah-yin, t'eh-c'ih gyi-go siu-li.

³² 就是來大馬色地方亞哩達王個官守住大馬色個城子，要柯我。³² 我從檻頭來一隻籃裏吊落城腳沿，脫出其個手裏。

2K. XII.

Ngô kw'ô-k'eo nyün z ü ngô vu-ih: ngô ts'ia kông Cü-go hyin-ling teng meh-z.

我誇口原是於我無益。我且講主個顯靈等默示。

² Ngô hyiao-teh ih-go dzæ-ü Kyi-toh go nying, ^[1]jih-s nyin yi-zin ta-zông tao di-sæn-zeng t'in: wa-z lin kyi-sing zông-ky'i ngô feh hyiao-teh, wa-z li-k'æ kyi-sing yia feh hyiao-teh; Jing-ming z hyiao-teh-go. ³,

⁴ Ngô hyiao-teh keh-cong-ka ny ing ta-zōng tao? foh-yün-li, t'ing-meng ao-miao shih-wô, ny ing sô ^[2]feh hao kōng go: gyi wa-z lin kyi-sing zōng-ky'i, wa-z li-k'æ kyi-sing, ngô feh hyiao-teh; Jing-ming z hyiao-teh-go. ⁵ Ngô ts'ia pô keh-cong-ka ny ing kw'ô-k'eo: ziah-z ngô-zi, tsih we pô ngô-go no-ziah kw'ô-k'eo. ⁶ Ngô ziu-z iao kw'ô-k'eo, yia feh-z nyü-beng; ing-we ngô shih-wô z tsing-go: dæn-z ngô feh kōng, k'ong-p'ô ny ing-kô ts'æ ngô ko-jü sô k'en-kyin-go ngô, 'ôh-tsia sô t'ing-meng-go ngô.

² 我曉得一個在於基督個人，十四年以前^[1]帶上到第三層天。還是連肌身上去我弗曉得，還是離開肌身也弗曉得；神明是曉得個。^{3, 4} 我曉得箇種介人帶上到福園裏，聽聞奧妙說話，人所弗好講個^[2]。其還是連肌身上去，還是離開肌身，我弗曉得；神明是曉得個。⁵ 我且把箇種介人誇口。若是我自，只會把我個懦弱誇口。⁶ 我就是要誇口，也弗是愚笨；因為我說話是真個。但是我弗講，恐怕人家睬我過如所看見個我，或者所聽聞個我。

[1] Y. 'E. 46. læ Lu-z-teh, Sd. 14. 6. 耶（稣）后（头）46（年）來路士得，Sd. 14. 6.（原註）

[1] 'Ôh wô, feh neng-keo kōng-go. 或話，弗能夠講個。（原註）

⁷ We-leh ka do-go meh-z k'ong-p'ô ngô sang kyiao-ngao-sing, ziu peh ngô nyüoh-sing c'oh ih-me ts', ziu-z Sah-dæn-go ts'a-s deh-we læ

tang ngô, k'ong-p'ô ngô sang kyiao-ngao-sing.⁸ Ngô we-leh gyi sæntsao gyiu Cü peh gyi li-k'æ ngô:⁹ Cü teng ngô z-ka wô, “Ng yiu Ngô-go eng-we z keo-de: ing-we *nying* no-ziah-go z-'eo, Ngô-go neng-ken we djün-jün hyin-c'ih-læ.” Ka-ni, ngô hwun-hwun-hyi-hyi neng-s pô zi-go no-ziah kw'ô-k'eo, s-teh Kyi-toh-go neng-ken hao z-djōng deng læ ngô-go sing-zông.¹⁰ Sô-yi ngô we-leh Kyi-toh yiu no-ziah, ă-ky'üoh, kying-kyih, pih-næn, kw'eng-kw'u keh-sing, tu sön hwun-hyi: ing-we ngô no-ziah z-'eo, fæn yiu neng-ken de.

⁷ 爲了介大個默示恐怕我生驕傲心，就撥我肉身戳一枚刺，就是撒但個差使特爲來打我，恐怕我生驕傲心。⁸ 我爲了其三遭求主撥其離開我。⁹ 主等我是介話，「爾有我個恩惠是夠了。因爲人懦弱個時候，我個能幹會全然顯出來。」介呢，我歡歡喜喜能使自己個懦弱誇口，使得基督個能幹好時常庵來我個身上。¹⁰ 所以我爲了基督有懦弱，委曲，緊急，逼難，困苦箇星，都算歡喜。因爲我懦弱時候，反有能幹了。

¹¹ NGÔ ka læ-tih kw'ô-k'eo z tso-leh nyü-beng-go *nying*; z ng-lah pih-c'ih-læ go: feh-jün z ng-lah kæ kyü-tsın ngô; ngô se z vu-yüong-ts-veh, yia feh üô-jü ting do s-du.¹³ S-du-go bing-kyü z læ ng-lah cong-nyiang næ-næ-sing-sing tso-c'ih-de; ziu-z 'ang jing-tsih, ziao-deo, teng gyi-z. ¹³ Ng-lah yiu soh-go feh gyih-jü keh-sing yü-to-go kyiao-we,

tsih-yiu ngô zi m̄-teh gæ-djôh ng-lah? ngô keh u-sen kw'ē-dæ *ng-lah*,
yüong nyün-liang ngô. ¹⁴ Ngô næn-kæn di-sæn-tsao tang-tsiang tao
ng-lah u-sen læ, yia feh we gæ-djôh ng-lah; ing-we ngô tsih siang ng-
lah nying, feh siang ng-lah-go tong-si: tsiao dzing-li yia feh-z ng-nô
tsih-jü dzæ-veh peh do-nying, z do-nying peh ng-nô. ¹⁵ Ngô yüih æ-
sih ng-lah, ng-lah yüih feh æ-sih ngô; ziu-z ka, we-leh ng-lah weh-
ling-go hao-c'ü ngô dzing-nyün pô ih-ts'ih sô yiu-go lin zi-go sing-
ming tu fi-diao.

¹¹ 我介來的誇口是做勒愚笨個人；是爾拉逼出來個。弗然是爾
拉該舉薦我；我雖是無用之物，也弗亞如頂大使徒。¹² 使徒個憑據
是來爾拉中央耐耐心心做出了；就是行神蹟，兆頭，等奇事。¹³ 爾
拉有啥個弗及如箇星餘多個教會，只有我自嚙得戤着爾拉？我箇烏
碎虧待爾拉，用原諒我。¹⁴ 我難間第三遭打賬到爾拉烏碎來，也弗
會戤着爾拉；因爲我只想爾拉人，弗想爾拉個東西。照情理也弗是
兒囡積聚財物撥大人，是大人撥兒囡。¹⁵ 我越愛惜爾拉，爾拉越弗
愛惜我；就是介，爲了爾拉活靈個好處我情願把一切所有個連自個
性命都費掉。

¹⁶ 'Oh-tsia yiu nying wô ngô nyün-z m-neh gæ-djôh ng-lah, tsih-z
diao-bi yüong tsô-kyi læ p'in ng-lah. ¹⁷ Ngô sô ts'a tao ng-lah u-sen læ-
go cü-kwu, yiu eo jü tang-mo ng-lah-go dong-din ma? ¹⁸ Ngô siang-

væn Di-to, yi ts'a keh-we hyüong-di dong-de ky'i. Di-to yiu tang-mo ng-lah dong-din ma? Ah-lah næn-dao feh-z dong-sing-'eh-i ih-lu-sang tso z-ken ma?

¹⁶ 或者有人話我原是嚥得戤着爾拉，只是調皮用詐計來騙爾拉。¹⁷ 我所差到爾拉烏碎來個主顧，有謳誰打慕爾拉個銅鈿嗎？¹⁸ 我相煩提多，又差箇位兄弟同隊去。提多有打慕爾拉銅鈿嗎？阿拉難道弗是同心合意一路生做事幹嗎？

¹⁹ Ng-lah dao-z ah-lah yi iao læ ng-lah min-zin feng-p'eo-kyi? Ah-lah z læ Jing-ming-go min-zin dzæ-ü Kyi-toh ka kōng: tu z iao dzing-dziu ng-lah ts'ing-æ *hyüong-di-go* teh-ky'i. ²⁰ Ngô k'ong-p'ô *tao ng-lah u-sen* læ z-'eo p'ong-djôh ng-lah feh neng-keo jü ngô sô nyün, ng lah p'ong-djôh ngô yia feh neng-keo jü ng-lah sô nyün; k'ong-p'ô yiu tsang-teo, tu-gyi, dong-nu, kæn-kyi, pông-hwe, pun-cü, pa-p'ing, ts'ao-lön keh-sing: ²¹ yi k'ong-p'ô ngô tsæ læ z-'eo, ngô-go Jing-ming s-teh ngô læ ng-lah-go cong-nyiang m-t'i-min, iao iu-meng-hyü-to zin-deo væn-ze-go cü-kwu wa feh-zing hwe-kæ gyi sô tso-go ūe-u kæn-ying ūang-li z-ken.

¹⁹ 爾拉道是阿拉又要來爾拉面前分割記？阿拉是來神明個面前在於基督介講。都是要成就爾拉親愛兄弟個德氣。²⁰ 我恐怕到爾拉烏碎來時候碰着爾拉弗能夠如我所願，爾拉碰着我也弗能夠如爾拉

所願；恐怕有爭鬥，妒忌，動怒，奸計，謗毀，搬嘴，擺拼，吵亂箇星。²¹ 又恐怕我再來時候，我個神明使得我來爾拉個中央嘸體面，要憂悶許多前頭犯罪個主顧還弗曾悔改其所做個穢污姦淫橫禮事幹。

2K. XIII.

NGÔ keh-tsao di-sæn-vah tang-tsiang tao ng-lah u-sen læ. “Yiu liang-sæn-tsiang cü-pô tso te-tsing, kyü-tang-kyü shih-wô tu hao k'ao-jih.” [Sm. 19. 15.] ² Ngô dzeng wô-ko; ôh-ziang yi *tao ng-lah u-sen* læ-kæn, tsæ yü-sin wô hyiang ng-lah dao; yin-dzæ kyi-jün m-neh læ-tong, deh-we sia sing t'ong-cü keh-sing zin-deo væn-ze-go cü-kwu teng yü-to-go nyding, Ngô ziah tsæ læ, tön feh k'eng kw'un-shü gyi. ³ Ngô ka wô, z ing-we ng-lah iao zing Kyi-toh tsia ngô cü-pô kông go bing-kyü: Kyi-toh ü ng-lah bing feh-z no-ziah, z læ ng-lah-go cong-nyiang yiu do neng-ken go. ⁴ Gyi be ting-sah se-tsah c'ih-ü no-ziah, næn-kæn weh-tong z c'ih-ü Jing-ming-go neng-ken: ah-lah dzæ-ü Gyi yia z no-ziah, dæn-z k'ao-djôh Jing-ming-go neng-ken yia we teng Gyi dô-kô weh-tong tsing-teng ng-lah z-ken.

我箇遭第三伐打賬到爾拉烏碎來。「有兩三張嘴巴做對證，句打句說話都好靠實。」[Sm. 19. 15.]² 我曾話過；惡像又到爾拉烏碎來間，再預先話向爾拉道；現在既然喰得來東，特爲寫信通知箇星前頭犯罪個主顧等餘多個人，我若再來，斷弗肯寬恕其。³ 我介話，是因爲爾拉要尋基督藉我嘴巴講個憑據。基督於爾拉並弗是懦弱，是來爾拉個中央有大能幹個。⁴ 其被釘煞雖即出於懦弱，難間活東是出於神明個能幹。阿拉在於其也是懦弱，但是靠着神明個能幹也會等其大家活東整頓爾拉事幹。

⁵ Ng-lah yiu sing-teh m, zi yüong dzô-ts'ah-kyi, nyiah-jih zi-go bing-kyü. Yiæ-su Kyi-toh læ ng-lah li-hyiang, ng-lah ky'i yiu feh hyiao-teh ma? ziah feh-z ka, k'ong-p'ô ng-lah z bing-kyü nyiah-feh-jih-go nying. ⁶ Dæn-z ngô siang-vông ng-lah tsiang-læ we hyiao-teh ah-lah feh-z bing-kyü nyiah-feh-jih-go. ⁷ Ng gyiu Jing-ming s-teh ng-lah ih-ngæn feh we ôh; bing feh-z ah-lah iao hyin-c'ih zi-go bing-kyü, tsih iao ng-lah keng we jün, neng-s ah-lah ziang m-bing-kyü ka. ⁸ Ing-we ah-lah ih-ngæn feh neng-keo tsu-djü tsing dao-li, tsih we pông-dzu tsing dao-li. ⁹ Ah-lah no-ziah-go, ng-lah neng-ken, keh z ah-lah hwun-hyi: ah-lah sô nyün-go, z ng-lah-go wun-djün. ¹⁰ Sô-yi ngô m-neh læ-tong z-'eo sia keh-fæn shih-wô, sæn-leh ngô læ-tong z-'eo yüong Cü sô s-peh ngô go gyün-ping nyin-kying *ng-lah: Gyi s-peh ngô keh-go gyün-ping* z iao dzing-dziu teh-ky'i, feh-z iao p'o-ba *nying* go.

⁵ 爾拉有心得嘸，自用查察記，捏實自個憑據。耶穌基督來爾拉裏向，爾拉豈有弗曉得嗎？若弗是介，恐怕爾拉是憑據捏弗實個人。⁶ 但是我想望爾拉將來會曉得阿拉弗是憑據捏弗實個。⁷ 爾求神明使得爾拉一眼弗會惡；並弗是阿拉要顯出自個憑據，只要爾拉更會善，能使阿拉像嘸憑據介。⁸ 因爲阿拉一眼弗能夠阻止眞道理，只會幫助眞道理。⁹ 阿拉懦弱個，爾拉能幹，箇是阿拉歡喜。阿拉所願個，是爾拉個完全。¹⁰ 所以我嘸得來東時候寫箇番說話，省勒我來東時候用主所賜撥我個權柄嚴緊爾拉。其賜撥我箇個權柄是要成就德氣，弗是要破敗人個。

¹¹ TSONG-R-YIN-TS, hyüong-di, yüong kao-hying, wun-djün, en-lôh, dong-sing-'eh-i, dô-kô 'o-moh; keh-we jing-æ 'o-bing-go Jing-ming yia we teng ng-lah dô-kô læ-tong. ¹² Ng-lah yüong ts-ts-dzing-dzing 'ang hyüong-cü-go li, dô-kô mông-mông. ¹³ Cong sing-du tu mông-mông ng-lah.

¹¹ 總而言之，兄弟，用高興，完全，安樂，同心合意，大家和睦；箇位仁愛和平個神明也會等爾拉大家來東。¹² 爾拉用致致誠誠行喟嘴個禮，大家望望。¹³ 衆聖徒都望望爾拉。

¹⁴ Dæn-nyün Cü Yiæ-su Kyi-toh-go eng-we, Jing-ming-go jing-æ, Sing-Ling-go siang-t'ong, teng ng-lah cong-nying dô-kô læ-tong. Üô-meng.

¹⁴ 但願主耶穌基督個恩惠，神明個仁愛，聖靈個相通，等爾拉衆人大家來東。亞們。